

ગાંધીનગર સમાચાર

તા. ૨-૬-૨૦૧૩, રવિવાર
તંત્રી સ્થાનેથી.....

શાળાઓને તાળાં મારવાનો

તદાલખી નિર્ણય : ફેરવિચારણા જરૂરી

એક મતદાર માટે મતદાન કેન્દ્ર સ્થાપવું પડતું હોય તો એક વિદ્યાર્થી માટે શાળા કેમ ચાલુ ન રાખી શકાય? આપણા શિક્ષણ પ્રધાન ભૂપેન્દ્રસિંહ યુગસમા ગુજરાતના ગ્રામીણ વિસ્તારમાંથી આવે છે એટલે ગામડાના વિદ્યાર્થીને પડતી મુશ્કેલીઓથી તેઓ સુપેરે ચાલે છે. એમ છતાં સરકારની તિજોરીની ચિંતા કરીને તેઓ સો વિદ્યાર્થીઓથી ઓછી સંખ્યા ધરાવતી શાળાઓ બંધ કરાવવાના સરકારી નિર્ણયને તાબે થઈ રહ્યા છે તેથી કોઈપણ સંદેહનશીલ વ્યક્તિને આઘાત જ લાગશે. તેમના જણાવ્યા મુજબ આ શાળાઓ ચલાવવાનો ભોજો સરકારને ભારે પડી રહ્યો છે. રાજ્ય સરકારને પ્રાથમિક શિક્ષણની પાયાની જરૂરિયાત પૂરી પાડવાનું પણ ન પરવડતું હોય તો એણે એ જવાબદારી કેન્દ્ર સરકારને અથવા કોઈ સ્વેચ્છિક સંસ્થાઓને સોંપી દેવી જોઈએ. નવાઈની વાત એ છે કે રાજ્ય સરકારને અખજોના ખર્ચે ઉત્સવો અને મેળાઓ અને ઉદ્યોગપતિઓની વાર્ષિક શિબર પરિષદો યોજવાનું પરવડે છે પરંતુ અંતરિયાળ વિસ્તારમાં ગરીબ બાળકો માટે શાળાઓ ચાલુ રાખવાનો ખર્ચ એમને મોઢો પડે છે. આ તે કેવું કલ્યાણ રાજ? પ્રાથમિક શિક્ષણ ફરજિયાત કરવાનો કાંતિકારી નિર્ણય અમલમાં મૂકનાર સચાજીવાર ગાયકવાડને આજે પણ આપણે આદર પૂર્વક સંભારીએ છીએ. વડોદરા રાજ્યના વિસ્તાર ગણાતા મહેસાણા જિલ્લાના વતની તરીકે માનનીય મુખ્યમંત્રી આ મુદ્દે બરાબર વાકેફ છે. ગુજરાતમાં મહેસાણા જિલ્લાની બોલબાલા રહી હોય તો એના મૂળમાં મહારાજા સચાજીવાર ગાયકવાડની એમની પ્રજા માટેની આ દૂરંદેશી પડેલી છે. રજવાડાં અને બ્રિટિશરાજ હસ્તકાના વિસ્તારો કરતાં મહેસાણાના અંતરિયાળ ગામડાંમાં કેળવણીનું અજવાળું સવિશેષ ફેલાવું હોઈ ત્યાંના ગરીબ અત્યંતને પણ અસર શાન હતું. પરિણામે આ પંથકની પ્રજા એના નાગરિક અધિકારો પરવે વિશેષ જાગ્રત બની. એનામાં સ્વાભિમાન અને દેશભિમાન પ્રગટ્યું. શું મુખ્યમંત્રીશ્રીને આ બાબતની ખબર નથી? સચાજીવાર ગાયકવાડની સાર્થકતાઓ વિશે એ તેઓ સદેહે વડોદરા ખાતે યોજાયેલ સમારોહમાં ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. સ્વ. રણજિતસિંહ ગાયકવાડે એમની પ્રશંસા કરતાં કહ્યું હતું કે મને આપનામાં થોડો ધણો મારા પ્રતાપી પૂર્વજનો અંશ દર્શિગ્ય થઈ રહ્યો છે. જો વડોદરાનરંશના પગલે ચાલવાનું ગમતું હોય તો મુખ્યમંત્રીશ્રીને અંતરિયાળ વિસ્તારની પ્રાથમિક શાળાઓને તાળાં મારી દેવાનો વિચાર સ્વપ્ને પણ ન આવ્યો હોત. આપણી લોકશાહીમાં ગામડું કેન્દ્ર સ્થાને છે. જો ગામડાને પગભર કરવું હશે તો એની નવી પેઢીને શિક્ષિત કરવી પડશે. જો ગામડાંમાં સો કરતાં પણ ઓછી સંખ્યા ધરાવતી શાળાઓ હશે તેમાં તે ગામડાંની કન્યાઓ પણ અભ્યાસ કરતી હશે. એ કન્યાઓને અશિક્ષિત રાખવાનું પાપ ગુજરાત સરકારને પરવડશે ખરું? ભારત સરકારે 'રાઈટ ટુ એજ્યુકેશન' શિક્ષણ અધિકારને હવે મૂળભૂત અધિકારનો દરજ્જો આપ્યો છે ત્યારે ઓછી સંખ્યાના બહાના હેઠળ અંતરિયાળ ગ્રામીણ પંથકની શાળાઓને તાળાં મારી દેવાના, અને એ રીતે યાજમાનના કાંટા પાછળ લઈ જવાના આવા તદ્દલખી નિર્ણય સામે ગુજરાતની પ્રજાએ બુલંદ સ્વરે અવાજ ઉઠાવવો જ રહ્યો છે. વાજતેગાજતે પ્રવેશોત્સવ અને ગુણોત્સવ ઉજવતી સરકાર સરકારી પ્રાથમિક શાળાઓને લોકસ્વીકૃતિ નથી આપાવી શકતી તે કેવી કરુણતા છે! બાળકો ન સળતાં હોય કે ડ્રોપ આઉટ રેશિયો સુધરતો ન હોય તો એનું કારણ શું છે, એ જણવાની તસદી કોઈએ લીધી છે ખરી? ગરીબમાં ગરીબ માણસ પણ એના બાળકને 'સારું' શિક્ષણ અપાવવા પાનગી શાળામાં દાખલ કરવાની વૃત્તિ ધરાવે છે. શું આ સરકારી તંત્રની સરિયામ નિષ્કળતા નથી? પેટે પાટા બંધીને લોકો બાળકોને મોઢીદાટ દી ન વસૂલતી શિક્ષણની ફે કટરીઓમાં પહેલાતા રહે છે. એવી જ સ્થિતિ સરકારી દવાખાનાંની છે. કોઈને સરકારી શિક્ષણ વ્યવસ્થા કે આરોગ્યવ્યવસ્થામાં શ્રદ્ધા જ ન રહી હોય એવી વિષમ પરિસ્થિતિ સરજાઈ રહી છે. શું આ મુદ્દે વેળાસર જાગવાની જરૂર નથી? ગાંધીનગર જેવા પાટનગરની પ્રાથમિક શાળાઓની તાળાંબંધી થતી હોય ત્યાં સુધી તો હજી ઠીક છે, પરંતુ જ્યાં દૂરંદેશી અંતરિયાળ વિસ્તારોની પ્રાથમિક શાળાઓ બંધ કરવાની નોબત આવી છે ત્યાંનાં બાળકોનું, વિશેષતઃ ત્યાંની કન્યાઓનું ભવિષ્ય કેટલું જોખમમાં રહ્યું છે તેનો સમાજના પ્રબુદ્ધજનોએ સવેળા વિચાર કરવાની જરૂર છે. નવી શાળાઓ ખોલી ન શકો તો કઈ નહી, પરંતુ ચાલુ શાળાઓ બંધ કરી દેવાથી તો ભાવિ પેઢીના વિકાસને મુદ્દે ચેડાં જ થશે, એ વાત લોકપ્રિય સરકારના તંત્રવાહકોએ સમજવી પડશે.

ધો. ૯-૧૧ માં વિદ્યાર્થી પ્રવેશ વંચિત ન રહે : શાળાના આચાર્યોને સૂચના શિક્ષણ વિભાગે પરિપત્ર જારી કર્યો : નોકરીની લાલચમાં વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ ન છોડી દે તે માટે વિશેષ ધ્યાન અપાશે

ગાંધીનગર, તા. ૧ શાળા પ્રવેશોત્સવ દરમિયાન ધો. ૯ અને ૧૧ માં પ્રવેશ ઈચ્છુક વિદ્યાર્થીઓ આગળ અભ્યાસ છોડી ચાલ્યા ન જાય તે માટે આવા વિદ્યાર્થીઓના પ્રવેશ મામલે શાળાના આચાર્યોને સીધી દેખરેખ રાખવા જણાવવાનું છે. શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા આ બાબતે ખાસ પરિપત્ર જારી કરવામાં આવ્યો છે. આવા સંજોગોમાં વિદ્યાર્થીઓનું ભવિષ્ય ન જોખમીય તેમજ તેમને પુરુષોશિક્ષણ મળે તે માટે પ્રવેશ પ્રક્રિયા દરમિયાન શાળાઓના આચાર્યોને વિશેષ ધ્યાન કેન્દ્રીત કરવા જણાવવાનું છે. શિક્ષણ વિભાગ દ્વારા આ મામલે જારી કરાયેલા પરિપત્રમાં એક પણ વિદ્યાર્થી પ્રવેશી વંચિત ન રહે તે માટે પણ શહેરની શાળાઓના આચાર્યોને જણાવવાનું છે. જિલ્લા શિક્ષણતંત્ર દ્વારા પણ આ બાબતે યોગ્ય તેકદારી રાખવા શાળાના સંચાલકોને પણ જણાવવામાં આવ્યું છે. તંત્ર દ્વારા શહેરની તમામ શાળાઓમાં પરિપત્રની નકલ પણ પહોંચતી કરી દેવાઈ છે. પ્રાથમિક શાળામાં વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ અપાવવા ઉપરાંત માધ્યમિક અને ઉચ્ચતર માધ્યમિક વિભાગમાં પણ પ્રવેશ વેળાએ એક પણ વિદ્યાર્થી બાકાત ન રહે તે માટે પૂર્વ આયોજન કરી દેવાવું હોવાનું પણ સૂચનોએ જણાવ્યું છે.

જીટીયુના કાર્યકારી કુલપતિના પદ માટે વિવિધ નામોની અટકળો

અમદાવાદ, તા. ૧ ગુજરાત ટેકનોલોજીકલ યુનિવર્સિટીના કુલપતિ અક્ષય અગ્રવાલને પાંચ વર્ષનો કાર્યકાળ આગામી સાત જુનના રોજ પુરો થઈ રહ્યો છે. તેમ છતાં હજી સુધી જીટીયુ દ્વારા નવા કુલપતિની નિમણૂક માટે કોઈ કાર્યવાહી કરાઈ નથી. હજી સુધી સર્વ કમિટીની એકપણ વાર બેઠક પણ મળી નથી. ત્યારે સુત્રો દ્વારા પ્રાપ્ત થતી માહિતી મુજબ અત્યારે કોઈ કાર્યમી કુલપતિની નિમણૂક ન કરતા એલડી એન્જિનીયરિંગ કોલેજના આચાર્ય અને પ્રવેશ સમિતીના મેમ્બર સેક્રેટરી એમ.એન. પટેલને જીટીયુના કાર્યકારી કુલપતિ તરીકેનો ચાર્જ સોંપવામાં આવે તેવી શક્યતા વ્યક્ત કરાઈ રહી છે.

પ્રાપ્ત થતી માહિતી મુજબ ગુજરાત ટેકનોલોજીકલ યુનિવર્સિટીના કુલપતિ તરીકે અક્ષય અગ્રવાલની વર્ષ ૨૦૦૮માં રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિમણૂક કરવામાં આવી હતી. ત્યારે અક્ષય અગ્રવાલ આગામી સાત જુનના રોજ કુલપતિ તરીકે પાંચ વર્ષની કાર્યકાળ પૂર્ણ કરી રહ્યા છે. જેથી હવે જીટીયુના આગામી કુલપતિ તરીકે કોની નિમણૂક થશે તે પ્રશ્ન અત્યારે જીટીયુ કેમ્પસમાં ચર્ચાઈ રહ્યો છે. યાજ્ઞર વિદ્યામંડળના માનદ મંત્રી પ્રિ. એસ.એમ. પટેલ ગાંધીનગર, તા. ૧ યાજ્ઞર વિદ્યા મંડળના માનદ મંત્રીના હોદ્દાદરેથી ૨૨ વર્ષથી ધિ. આર. પી. પટેલ સેવાથી નિવૃત્ત થતાં માનદ કાર્યકારી મંત્રી પ્રિ. એસ.એમ. પટેલની નિયુક્તિ તેમનાં અનુગામી તરીકે કરવામાં આવી છે. સી. વી. એમના પ્રમુખ અશ્વિનભાઈ પટેલને માનદ કાર્યકારી મંત્રી પ્રિ. એસ.એમ. પટેલ માનદ મંત્રી તરીકે અને માનદ સહમંત્રી પ્રિ. જે. ડી. પટેલને માનદ કાર્યકારી મંત્રી તરીકે નિમણૂક કરેલ છે.

TOBACCO DAY

સાચું કહું તો આ સરકાર આપણા લોકો વિશે કંઈ વિચારતી જ નથી..... મેલેરિયા વિરોધી ડે, તમાકુ વિરોધી ડે - આવા બધા ડે ઉજવાય છે એમ આપણા માટેનોય કોઈ ડે ઉજવાય તો આપણેય છોડી દઈએ... શું કહો છો ?

વધારે વજન ઓછું કરવાના ઉપાયો - લેખાંક : ૩ તીવ્રતાથી કસરતો કરો

ગત લેખાંક-૨ માં વજન ઓછું કરવા માટે ઘેર બેઠાં લાઈંગ કલબની કસરતો કરવા અંગે સુચન કરવામાં આવ્યું હતું. સાથે સાથે આવી કસરતો કરવાથી વજન ઓછું થઈ શકે કે કેમ? તેની શંકા પણ સેવામાં આવી હતી. ધ્યાન ઉપર લાવવાનું કે સે-ડીના બગીચામાં, સે-ટના બગીચામાં અને સે-૨ ના બગીચામાં વર્ષોથી વધારે ક્રિયાશીલતાથી લાઈંગ કલબો ચાલે છે. આ કલબોમાં કસરતો કરવા જવાનો સમય સવારે ૬-૩૦ થી એક કલાક માટેનો છે. આ કલબોમાં શરૂઆતમાં ૪૦ મિનિટ સુધી કસરતો કરવામાં આવે છે અને પછી ૨૦ મિનિટ સુધી લાઈંગની ક્રિયાઓ કરવામાં આવે છે. આ લાઈંગ કલબોમાં કસરતો શરૂ કરતાં પહેલાં લગભગ ૨૦૦ મિનિટની (કાઉન્ટ) સુધી, ઉભા રહેવાની જગ્યા ઉપર જોઈવું કરવામાં આવે છે, જેથી સમગ્ર શરીરમાં લોહી ઝડપથી ફરતું થાય, જેથી ત્યાર પછીની કસરતો કરવામાં સરળતા રહે, એટલે કે અચાનક સ્નાયુ ખેંચી પરિસ્થિતિ ઉપસ્થિત ના થાય, કસરતોમાં કમમાં પહેલાં ડોકની કસરતો, પછી હાથની, ખભાની, કમરની અને પગની કસરતો કરવામાં આવે છે.

મહેતાએ આપી છે. તેઓ જણાવે છે કે કસરત કરીએ ત્યારે જે તે કસરત કરનારના હૃદયના ધબકારા ૧ મિનિટ ૧૨૦ થી ૧૫૦ સુધી વધવા જોઈએ. આ ધબકારા ૧૫૦ થી વધવા જોઈએ નહીં, પરંતુ ૧૨૦ થી ઓછા હોય તો કસરતો તીવ્રતા વધારવાની રહે. અહીં ધ્યાન ઉપર લાવવાનું કે સામાન્ય રીતે બેઠી કે શાંત પરિસ્થિતિમાં આપણા હૃદયના ધબકારા લગભગ ૭૦ થી ૮૦ જેટલા હોય છે વ્યક્તિ વ્યક્તિએ આ આંક અલગ અલગ હોય છે.

ડૉ. મુકુંદ મહેતાએ જે તે કસરતો 'ટાર્ગેટ હાર્ટ રેટ'માં રહીને કરવા અનુરોધ કરેલ છે એટલે કે ૨૨૦ ના આંકમાંથી તમારી ઉંમરનાં વર્ષ બાદ કરો અને જે આંક આવે તે તમારો 'મેક્સિમમ હાર્ટ રેટ' ગણાય. આ મેક્સિમમ હાર્ટ રેટનાં ૭૫ ટકા જે થાય તે તમારો 'સલામત હાર્ટ રેટ' ગણાય. તેમ છતાં (હાર્ટ બીપી વાળા) એ જોખમ કરવું નહીં. દા.ત. ૬૦ વર્ષ ૬૫ વર્ષ, ૭૦ વર્ષ અને ૮૦ વર્ષે તમારો 'મેક્સિમમ હાર્ટ રેટ' અને 'ટાર્ગેટ હાર્ટ રેટ' અથવા 'સલામત હાર્ટ રેટ' તેટલો આવે તે નીચેનાં કોઠામાં દર્શાવવામાં આવેલ છે.

ઉંમર	મેક્સિમમ હાર્ટ રેટ	ટાર્ગેટ હાર્ટ રેટ
૬૦	૨૨૦-૬૦=૧૬૦	૧૬૦ના ૭૫% = ૧૨૦
૬૫	૨૨૦-૬૫=૧૫૫	૧૫૫ના ૭૫% = ૧૧૬.૨૫
૭૦	૨૨૦-૭૦=૧૫૦	૧૫૦ના ૭૫% = ૧૧૨.૫૦
૭૫	૨૨૦-૭૫=૧૪૫	૧૪૫ના ૭૫% = ૧૦૮.૭૫
૮૦	૨૨૦-૮૦=૧૪૦	૧૪૦ના ૭૫% = ૧૦૫.૦૦

આમ જે તે ઉંમર વર્ષની વ્યક્તિ માટે જે ટાર્ગેટ હાર્ટ રેટ આપ્યા તે, તે વર્ષની વ્યક્તિ માટેના કસરત કરતી વખતનાં વધારેમાં વધારે હૃદયના ધબકારા અથવા સલામત હાર્ટ રેટ ગણાય. તેથી આ સલામત હાર્ટ રેટની મર્યાદામાં કસરત કરવામાં આવે તો તેમાં કોઈ જોખમ રહેલ નથી.

નાની ઉંમરની વ્યક્તિઓમાં 'મેક્સિમમ હાર્ટ રેટ' અને 'ટાર્ગેટ અથવા સલામત હાર્ટ રેટ' વધારે આવશે. આ પદ્ધતિમાં જે તે હાર્ટ રેટ શોધી કાઢવામાં કોઈ મુશ્કેલી પડશે નહીં, પરંતુ ટાર્ગેટ રેટ સુધીના તીવ્રતાવાળા કસરત કરી હોય તો કસરતના અંતે જે ૧ મિનિટના ધબકારા આવે તે તે ડોક્ટરની મદદથી અથવા ધબકારા માપવાનું જાણકાર વ્યક્તિની મદદથી માપવાનાં રહે.

હૃદયના ધબકારા, જમણા અથવા ડાબા હાથનાં કાંડાની નજીકની ધમની ઉપરનાં દબાણ જેટલા જ હોઈ નાડીના ધબકારા પણ માપી શકાય. નાડીનાં ધબકારાનું માપ લગભગ બધાને લેતાં આવડતું હોય છે.

આમ કરવાની થતી કસરતોની તીવ્રતા વધારવીને પણ વજન કાઢવામાં રાખી શકાય છે અથવા ઓછું કરી શકાય છે. હવે પછીના લેખાંકમાં દૈનિક ભોજનમાં ખોરાકના મુખ્ય ઘટકોની માત્રા/ટકાવારી કેટલી હોવી જોઈએ તે બાબતની માહિતી આપવામાં આવશે. (ક્રમશઃ)

તે કસરતોની તીવ્રતા કેટલી અને કેવી રીતે વધારવી? આ અંગેની જાણકારી અમદાવાદનાં ડૉ. મુકુંદ

પંડિત દિનદયાલ પેટ્રોલિયમ યુનિવર્સિટીમાં

લિબરલ સ્ટડીઝ અંતર્ગત બીએ, બીબીએ અને બીકોમના અભિનવ અભ્યાસક્રમ

ઘણી વાર ભારમા ધોરણ પછી વિદ્યાર્થીઓ અને માતા-પિતા એવો અભ્યાસક્રમ ઈચ્છતા હોય છે જે વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી, એન્જિનીયરીંગ અને મેનેજમેન્ટલક્ષી હોય. સ્વાભાવિક છે કે આવા અભ્યાસક્રમો જ્યાં ભારે સ્પર્ધાનો સામનો કરવો પડે છે તેવા દેશોમાં તકો અને પ્લેસમેન્ટ પુરા પાડતા હોય. પણ જ્યારે વ્યક્તિને એન્જિનીયરીંગના વિષયોમાં રસ પડતો હોય તેટલો જ રસ જો ફોરેક્ટ કે શેકસપિયરમાં પડતો હોય તો લીબરલ સ્ટડીઝનો અભ્યાસક્રમ મહત્વનો બની રહે છે.

લીબરલ સ્ટડીઝ શું છે ?

પૂર્વ સ્નાતક અને સ્નાતક કક્ષાએ લીબરલ સ્ટડીઝનું શિક્ષણ, એન્જિનીયરીંગથી માંડીને કોમ્પ્યુટર સાયન્સ, મેનેજમેન્ટ અને મેડીસીનથી માંડીને સર્જનાત્મક લેખન જેવાં તમામ ક્ષેત્રોમાં નોકરી માટે લાયક બનાવે છે. પશ્ચિમમાં ઘણા ક્ષેત્રોના આગેવાનો લીબરલ સ્ટડીઝનો અભ્યાસ કરનારને નોકરી આપવાનું પસંદ કરે છે. આ માટેનું કારણ એ છે કે લીબરલ સ્ટડીઝની કોલેજોમાં ઘણા બધા અભ્યાસક્રમો વ્યાપક સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ ધરાવતા હોય છે અને એમાં મુખ્યત્વે વ્યક્તિની વિચારવાની ક્ષમતા ઉપર ધ્યાન અપાતું હોય છે. વ્યક્તિઓ પોતાના વ્યવસાયમાં સર્જનાત્મક વિચારશક્તિ કામે લગાડી શકે તે રીતે ઘડાયા હોય છે. આ ગુણવત્તાને કારણે તાજેતરનાં ઘણા મોટાં સંશોધનો શક્ય બન્યાં છે અને નવતર પ્રકારના બિઝનેસ હાથ ધરી શકાય છે. લીબરલ સ્ટડીઝ સંસ્કૃતિ અને સમાજનાં ઘણાં ક્ષેત્રોને સ્પર્શીને ઉમદા ગુણોનું સર્જન કરે છે.

માનવ વિદ્યાઓ મેનેજમેન્ટ અને કોમર્સ ઉપર ધ્યાન કેન્દ્ર કરતા અભ્યાસક્રમો વિદ્યાર્થીઓના બૌદ્ધિક પાસાને મજબૂત કરે છે અને આ કૌશલ્ય વ્યાપકપણે વિવેચનાત્મક ક્ષમતા, અસરકારક સંવાદ, માહિતીના વિશ્લેષણ અને સમસ્યાના નિવારણ તરફ દોરી જાય છે. તે વ્યાવસાયિક મહત્વાકાંક્ષાઓ સિદ્ધ કરવામાં સહાયક બને છે કારણ કે હાલના સ્નાતકો તેમના જીવનમાં વિવિધ પ્રકારની નોકરીઓ નહીં પણ ભિન્ન કારકિર્દીઓ પસંદ કરતા હોય છે. વાસ્તવમાં ઘણા લોકો એવી કારકિર્દીમાં પ્રવેશ કરે છે જે હાલમાં અસ્તિત્વ ધરાવતી ન હોય. આ બાબત સૂચવે છે કે ચોક્કસ નોકરી માટેની જ તાલીમ લીધી હોય તો સ્નાતકોને જે સુગમતા પ્રાપ્ત થાય છે તે શક્ય બની શકે નહીં. કેવી રીતે શીખવું - નેનું શિક્ષણ મેળવવું, જનરલ કૌશલ્યો હાંસલ કરવાં જેનાથી એકથી બીજા કરકારી તરફ જવાનું સરળ બને અને હાલની ઝડપથી બદલાતી દુનિયામાં જરૂરી સુગમતા પ્રાપ્ત થાય તેવું શિક્ષણ આપવામાં આવે છે.

એસએલએસ મુખ્ય વિષયો તરીકે સાચે જ રસ પડતો હોય તેવા ક્ષેત્રો પસંદ કરવામાં સહાય કરે છે

એસએલએસ એ લીબરલ સ્ટડીઝનો અભિનવ પસંદ કરનાર પાયાની સંસ્થાઓમાં સમાવેશ પામે છે. પશ્ચિમની યુનિવર્સિટીઓમાં તે ૧૦૦ વર્ષનો ઇતિહાસ ધરાવે છે, હવે તે ભારતમાં પણ સ્થાન પ્રાપ્ત થયું છે. પંડિત દિનદયાળ પેટ્રોલિયમ યુનિવર્સિટી, ગાંધીનગરના મહત્વના ઘટક તરીકે એસએલએસ યાર વર્ષના બીએ, બીબીએ અને બીકોમના અભ્યાસક્રમ ઓફર કરે છે અને સાથે લીબરલ સ્ટડીઝનો ડિવિઝોના તો ખરો જ, જે એક અનોખું શિક્ષણલક્ષી મોડલ રજૂ કરે છે. તેના દ્વારા અંગ્રેજી સાહિત્ય, જાહેર વહીવટ તથા આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધોના ક્ષેત્રે અનુસ્નાતક અને સંશોધન (એમએ અને પીએચડી) માટે તેજસ્વી વિદ્યાર્થીઓ પણ પ્રાપ્ત થાય છે. આ અભ્યાસક્રમ દેશને નવા યુગ તરફ લઈ જતું મોડલ રજૂ કર્યું છે. વિવિધ વિદ્યાશાખાઓના અભ્યાસ માટે શૈક્ષણિક સમુદાય ઊભો કરે છે અને વિદ્યાર્થીઓને પસંદગી આધારિત શૈક્ષણિક અભ્યાસક્રમ ઓફર કરે છે જે અર્થશાસ્ત્ર, મેનેજમેન્ટ, એકાઉન્ટન્સી, સાહિત્ય, નાટ્યશાસ્ત્ર, ગણિત, ઇતિહાસ, ભાષાઓ, કાયદા, સંગીત, વિદેશી ભાષાઓ જેવી વિવિધ વિદ્યાશાખાઓને આવરી લે છે. એસએલએસ મુખ્ય વિષયો તરીકે સાચે જ રસ પડતો હોય તેવા ક્ષેત્રો પસંદ કરવામાં સહાય કરે છે તથા એવા વિવિધ વિષયોમાંથી પસંદગીની તક પુરી પાડે છે, જે તેને જવાબદાર નાગરિક બનાવી શકે. એસએલએસનો ઉદ્દેશ ઝડપથી બદલાતી દુનિયામાં અનેક પ્રકારે લીડર્સનું નિર્માણ કરવાનો અને વિકટ પ્રકારના મુદ્દાઓમાં બૌદ્ધિક સજ્જતા માટે આવકારદાયક ભૂમિકા માટે તૈયાર કરવાનો છે.

એસએલએસની શિક્ષણ વ્યવસ્થા

લીબરલ સ્ટડીઝની શિક્ષણ પ્રથામાં વર્ગમંડલમાં થતી ચર્ચાઓ, સંશોધન પ્રોજેક્ટ્સ, સમૂહકાર્ય, પ્રેઝન્ટેશન, ઈન્ટરનશીપ દ્વારા વાસ્તવિક જગતના અનુભવો, ભિન્ન સંસ્કૃતિઓ વચ્ચે સહયોગ, આંતરરાષ્ટ્રીય જાણકારી અને ઓડિટ અભ્યાસક્રમોનો સમાવેશ થાય છે. અભ્યાસક્રમનો ઉદ્દેશ સર્જનાત્મકતા, વિશ્લેષણાત્મક વિચાર પ્રક્રિયા, આત્મ જાગૃતિ, આત્મ વિશ્વાસ, અસરકારક કમ્યુનિકેશન સ્કીલ્સ, સમસ્યા નિવારણ, સામાજિક કૌશલ્યો હાંસલ કરવાનો છે.

વિષ્ણાત મહાનુભાવોની મુલાકાત

સંસ્થાના મુલાકાતીઓમાં જાપાનના કોન્સ્યુલ જનરલ, કેનેડીયન કોન્સ્યુલ જનરલ, સ્પેનિશ કોન્સ્યુલ જનરલ, યુએસ કોન્સ્યુલ જનરલ, નાસા અર્થ સાયન્સ ડિપાર્ટમેન્ટ, હાર્ટ ક્રિશિયન ઓફ કેનેડા ઈન્ડિયા, સાર્કસવાન, મેનીટોબા અને રવાન્ડાના પ્રાઈમ મિનિસ્ટર, ક્રિકેટર આદમ ગીલક્રિસ્ટ તેમજ ઘણા દેશ વિદેશના મહાનુભાવોનો સમાવેશ થાય છે.

પીડીપીયુની પશ્ચાદભૂમિકા

પંડિત દિનદયાળ પેટ્રોલિયમ યુનિવર્સિટી એ ગાંધીનગરમાં આવેલી સંશોધનલક્ષી યુનિવર્સિટી છે અને પૂર્વ સ્નાતક, અનુસ્નાતક અને ડૉક્ટરલ અભ્યાસક્રમોની અગ્રણી છાબ દ્વારા તાલીમ પામેલા અને વિશિષ્ટ માનવબળની જરૂરિયાત પૂર્ણ કરે છે. યુનિવર્સિટીના ટોચના મેનેજરો, સંશોધકો, વેશાનિકો, ઈજનેરો, ટેકનોલોજીકલ, ઈનોવેટર્સ, ઉદ્યોગ સાહસિકો તૈયાર કરવા માટે વિદ્યાશાખાઓ મારફતે ઉચ્ચ શિક્ષણના જે અભ્યાસક્રમો ઓફર કરે છે, તે નીચે મુજબ છે :

સ્કૂલ ઓફ લીબરલ સ્ટડીઝ, સ્કૂલ ઓફ પેટ્રોલિયમ મેનેજમેન્ટ, સ્કૂલ ઓફ પેટ્રોલિયમ ટેકનોલોજી અને સ્કૂલ ઓફ ટેકનોલોજી ધરાવતી અમદાવાદથી ૨૫ કિમી દૂર ૧૦૦ એકરના હરિયાળા અને વિશાળ સંકુલમાં ધરાવેલી આ યુનિવર્સિટી અદ્યતન અને આધુનિક માળખાવ સુવિધાઓ તેમજ અત્યાધુનિક ટેકનોલોજી મારફતે વિદ્યાર્થીઓનો શિક્ષણનો પાયો મજબૂત કરીને માતૃ સંસ્થા માટે ગૌરવ થાય તેવું સબળ શિક્ષણ આપી રહી છે.

યુનિવર્સિટીની ગવર્નિંગ બોડી

ઉદ્યોગ જગતના મહારથીઓ તથા જાહેરજીવનના અગ્રણીઓના બનેલા પીડીપીયુના ગવર્નિંગ બોર્ડના પ્રમુખ તરીકે રિલાયન્સ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિ.ના ચેરમેન અને મેનેજિંગ ડિરેક્ટર ડૉ. મુકેશ અંબાણી નેતૃત્વ સંભાળે છે. અન્ય મહાનુભાવોમાં પ્રો. મોહન કેલકર, આર એ મશેલકર, કે બી કામથ જેવા શિક્ષણવિદો અને જાહેર વહીવટ સાથે સંકળાયેલા મહાનુભાવોનો સમાવેશ થાય છે. સ્કૂલ ઓફ લીબરલ સ્ટડીઝ અંગે વધુ માહિતી વેબસાઈટ દ્વારા મળી શકે છે. ઉપરાંત ફોન નં. ૨૩૨૭૨૩-૩૦-૩૧, ૨૩૨૭૨૨-૨૮ દ્વારા પણ માહિતી મેળવી શકાય છે. કોર્સની વિગતવાર માહિતી માટે સંકુલની મુલાકાત પણ લઈ શકાય છે.